

СТАНОВИЩЕ
от доц. Теодора Николаева Евтимова, д.оз.

Катедра „Здравни грижи“, Филиал Шумен
Медицински университет „Проф.д-р Параскев Стоянов“- гр.Варна

Относно: Процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ по специалност „Управление на здравните грижи“, професионално направление 7.4.Обществено здраве, област на висше образование 7.Здравеопазване и спорт – за Катедра „Здравни грижи“, Филиал Велико Търново към Медицински университет – Варна, обявен в ДВ бр.7/23.01.2024г.

В състава на Научното жури на настоящия конкурс съм включена съгласно Заповед № Р-109-114/22.03.2024г. на Ректора на Медицински университет – Варна. Съгласно Протокол №1/01.04.2024 г. от първото заседание на Научното жури съм определена да изготвя становище по процедурата.

В конкурса участва един кандидат – гл. ас. Жана Георгиева Павловска, д.оз.

Кратки данни за кариерния профил на кандидата

Главен асистент Жана Георгиева Павловска, д.оз. завършила средно медицинско образование, специалност „Акушерка“ в Институт за подготовка на здравни кадри „Д-р Ненчо Николаев“ гр. Варна през 1983г. и полувисше медицинско образование в ПМИ „Д-р Върбан Генчев“ гр. Велико Търново през 1995г. Придобива ОКС „бакалавър“, специалност „Здравни грижи“, ВМИ – Плевен (2000г.), а по-късно и ОКС „магистър“, специалност „Управление на здравните грижи“, МУ – Плевен (2007г.).

През 2020 г. защитава дисертационен труд на тема: „Продължаващото обучение на акушерката – иновативни образователни подходи“ към Катедра „Здравни грижи“, Факултет „Обществено здравеопазване“, МУ – Варна и придобива ОНС „доктор“ по специалност „Управление на здравните грижи“

Гл. ас. Жана Павловска има специализация „Обществено здравеопазване“ (2023г.).

Професионалната реализация на гл. ас. Жана Павловска започва през 1983 г. като акушерка във филиална поликлиника – с. Ресен, област Велико Търново, а в периода 1987-2015 г. е акушерка в Неонатологично и старша акушерка на Гинекологично отделение и АГО на МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“ Велико Търново. В периода 2002 г.-2005 г. е хоноруван преподавател към Медицински колеж – Велико Търново.

Академичното си развитие започва през 2015г. като асистент и курсов ръководител, специалност „Акушерка“, Катедра „Здравни грижи“ във Филиал Велико Търново, а от 2021 г. е назначена като главен асистент.

Непрекъснато повишава квалификацията си, участвуващи в разнообразни форми на продължаващо обучение.

Координатор на Национални програми (за първична профилактика на рака на маточната шийка 2012-2016 г.; 2021-2024 г.; за превенция и контрол на ХИВ и сексуално

предавани инфекции в РБългария 2021- 2025 г.; за превенция и контрол на вирусните хепатити 2021-2030 г.).

Член на Областна комисия по здравеопазване за съставяне на Областна здравна карта – 2016, 2018, 2023 г.

Член и председател на Регионална колегия - Велико Търново на Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи. Притежава първи, втори и трети сертификати за професионална квалификация на асоциацията.

Ползва английски език на ниво B1.

Оценка на научно-изследователската работа

За участие в процедурата, гл. ас. Жана Павловска е представила научна продукция, разпределена по наукометрични изисквания както следва:

- Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ (Показател А1) – 1;
- Хабилитационен труд – монография (Показател В3) – 1;
- Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Показател Г7) – 2;
- Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (Показател Г8) – 5;
- Публикувана глава от колективна монография (Показател Г9) – 1;
- Пълнотекстови публикации в научни издания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания за засemanе на АД „доцент“ – 16;
- Списък с цитирания, покриващи минималните изисквания за засemanе на академичната длъжност „доцент“ (Показател Д 10-12) – 7.

Кандидатката има активни научни профили в Google Scholar, ResearchGate ORCID, ResearcherID и eLibrary.

Представената научна продукция покрива минималните наукометрични изисквания за настоящия конкурс.

Характеристика на научната дейност на кандидатката

Оценка на монографичния труд

Монографичният труд „Професията на акушерката в България - историческо развитие, образование и реализация“ има следните приноси с познавателно значение:

- Разглежда в ретроспекция акушерската помощ и акушерските практики по българските земи от древността, през Средновековието, Османското владичество и Възраждането. Представена е регулацията и организацията на професията след Освобождението (1878г.); процеса на утвърждаването ѝ преди и след разгръщането и разширяването на мрежата от родилни домове. Разгледани са обществено-икономически и демографски промени след 1989 г., които водят до отлив от професията.
- Проучени са дейностите, които акушерката извършва, съобразно компетентността си през различните периоди – в Здравно-съвещателните станции, през патронажните грижи, до съвременната амбулаторно-поликлинична акушерогинекологична и болнична помощ. Представен е обобщен професионален облик на акушерката, характеризиращ се с подчертана самостоятелност, решителност и експедитивност, изграден благодарение на големите изисквания към тази професия у нас.

- Представени са биографии на първите дипломирани акушерки, работили в периода на следосвобожденска България (21 на брой). Някои от които се изявяват и като талантливи публицисти, носители на нови идеи, допринасящи за модернизацията на обществото. Представени са акушерки – дарителки или работили за благородни каузи; акушерки – участвали в различни периоди на революционните борби като куриери, ятаци или преки участници.

- Разгледано е подробно развитието на акушерското образование в България, поставянето му на научна основа, хронологията на обучението на акушерките от създаването на първото Акушерско училище към Александровска болница, преминавайки през различни политически влияния и периоди на преустройство до придобиването на образователно-квалификационна „бакалавър“ на настоящия етап. Представени са всички учебни заведения за акушерки, както и възможностите за надграждане на образованието.

- Представени са професионалните организации на акушерките, първата самостоятелната организация „Акушерка“, последващите обединения в прогресивни съюзи до съвременните организации – БАПЗГ и АБА. Разгледана е дейността на акушерската секция, отправените искания за подобряване на родилната помощ и на здравеопазването, активната защита на професионалните и материалини интереси.

- Идентифицирани са проблемите и трудностите, чрез собствено емпирично проучване, които имат акушерките и ръководителите при осъществяване на дейностите по продължаващото обучение. Установена е статистически значима разлика – ръководителите са по-мотивирани да се обучават и да придобиват нови компетенции, независимо от възрастта и продължителността на професионалния им стаж.

- Анализиран е началният период на професионална реализация на завършилите медицински сестри и акушерки от първи випуск на Филиал Велико Търново към МУ – Варна и изборът на работно място, направен при повечето от тях, още по време на обучението. Изследван е периодът на адаптация, за който е установено, че е пряко зависим от добрата теоретична и практическа подготовка, подкрепата на старши акушерки, акушерки – наставници и лекари.

Монографичният труд съдържа 216 страници и включва: предисловие, 3 глави, заключение, постепис, източници, използвана литература и 2 приложения. Текстът е илюстриран с 22 снимки, 18 фигури и 11 таблици. Библиографският списък включва 208 литературни източника, от които 181 на кирилица, 9 на латиница и 18 интернет адреса.

Оценка на научните публикации

Представените 26 пълнотекстови публикации (2 от които са под печат в списание „Сестринско дело“ за 2024 г.) са отпечатани в списания и сборници с професионална здравна насоченост, групирани в следните основни направления:

- Продължаващо обучение на акушерките в България – сравнителна характеристика, регуляция, организация, проблеми, иновативни образователни подходи за оценка (А1.; Г8.2.; Г8.3.)
- История на акушерската професия и акушерското образование в България, професионална реализация на акушерката (В3.; Г7.1.; Г7.2.; Г8.1.; 1.; 2.; 3.; 13.; 14.)
- Стрес при обучението на студенти от специалностите „Акушерка“ и „Медицинска сестра“ (5.; 6.; 7.; 8.)
- Здравословно хранене по време на бременност и лактация (Г9.; 15.; 16.)
- Здравни грижи за възрастни хора (Г8.4.; 9.)
- Вария (Г8.5.; 11.; 10.; 12.; 4.)

От представените научни трудове, гл. ас. Жана Павловска, е самостоятелен автор на 11 от общо 26 публикации (42%), първи автор на 8 публикации (31%), втори автор на 6 публикации (23%) и трети и последващ автор само на 1 публикация (4%). Това доказва високият личен принос в научните трудове на гл. ас. Павловска и принадлежността ѝ към авторски колективи.

Научните публикации на гл. ас. Жана Павловска са с теоретичен и практично-приложен характер.

Учебно-преподавателска дейност

От представените документи е видно, че гл. ас. Жана Павловска има над 40 години трудов стаж, от които 8 години преподавателски стаж във Филиал Велико Търново. Води лекции, упражнения, клинична практика и преддипломен стаж на студентите от специалност „Акушерка“.

Участва в преподаването на основни профилиращи учебни дисциплини: „Философия и въведение в сестринските и акушерски грижи. Теоретични основи“ и дисциплините от раздел „Практически основи на сестринските и акушерските грижи при бременност, родилки и гинекологично болни жени“

Средната годишна учебна натовареност през последните 5 години на гл. ас. Жана Павловска е 715 часа, което значително надхвърля норматива на заеманата от нея академична длъжност главен асистент.

Участието на гл. ас. Жана Павловска в разнообразни форми на продължаващо обучение, свързано с история на медицината и в частност акушерството, курсове за педагогическа компетентност, дистанционни курсове са израз на стремежа ѝ за непрекъснато професионално и педагогическо развитие.

Големият практически опит в областта на акушерските грижи, участия в научни събития и национални програми, правят гл. ас. Павловска уважаван и ерудиран преподавател с емпатийно отношение към своите студенти.

Заключение

На основание на изпълнение на минималните наукометрични изисквания на Закона за развитие на академичния състав в РБ и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна, представените научни публикации, преподавателския и професионален опит ми дават основание за мята положителен вот и убедено да предложа на уважаемото Научно жури – гл. ас. Жана Георгиева Павловска, д.оз., да заеме академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, по специалност „Управление на здравните грижи“, за нуждите на Катедра „Здравни грижи“, Филиал Велико Търново към Медицински университет – Варна.

30.05.2024г.

Член на Научно жури:
/ доц. Т. Евтимова, д.оз./

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679